

Tilannekatsaus Iranin, Israelin ja Yhdysvaltain väliseen sotaan

Katsauksessa käsitellään Yhdysvaltain ja Israelin Irania vastaan käynnistämää ilmasotaa, joka sai alkunsa Iranin Korkeimman johtajan ajatollah Ali Khamenein kuolemaan johtaneista iskuista 28.2.2026 ja joka laajeni nopeasti yli 10 maata koskettavaksi alueelliseksi konfliktiksi. Katsaus perustuu julkisiin lähteisiin, joita on seurattu katsauksen julkaisuhetkeen (16.3.2026) asti. Iranin internetyhteydet ovat olleet pääsääntöisesti poikki sodan käynnistymisestä lähtien, mikä on vaikeuttanut tiedonsaantia.

1. Tapahtumien kulku

Epic Fury – ja Roaring Lion – nimillä tunnettu Israelin ja Yhdysvaltojen sotilaallinen operaatio¹ sai alkunsa Iranin pääkaupungin Teheranin keskustassa sijaitsevaan Korkeimman johtajan palatsiin sekä useisiin muihin kohteisiin Teheranin, Chabaharin, Isfahanin, Karajin, Kermanshahin, Minabin, Qomin, Shirazin ja Urumian kaupungeissa tehdyistä ilmaiskusta 28.2.2026.² Iskuissa kuoli Khamenein lisäksi Iranin korkeinta sotilas- ja tiedustelujohtoa sekä ajatollan perheenjäseniä. Iran vastasi hyökkäykseen laukaisemalla satoja ohjuksia ja lennokkeja kohti Persianlahden arabimaita ja Israelia.³

Iranin ilmapuolustuksen ollessa pääosin tuhattu Yhdysvallat ja Israel pystyivät tekemään tuhansia ilmaiskuja ballististen ohjusten varastoihin, sotilaallisiin keskuksiin ja laivastoa vastaan. Israelin ensimmäisiä kohteita sodassa oli Iranin sotilasjohto, kun taas Yhdysvallat iski ensin ilmapuolustusjärjestelmää vastaan. Seuraavia kohteita olivat ballististen ohjusten laukaisimet ja varastot, joita vastaan Israel iski pohjoisessa ja Yhdysvallat etelässä. Yhdysvaltojen sukellusvene myös ensimmäistä kertaa sitten toisen maailmansodan torpedoi vihollisvaltion sota-aluksen.⁴ Kahden ensimmäisen viikon aikana Yhdysvallat ja Israel tekivät tuhansia iskuja, jotka keskittyivät etenkin Teheraniin, Isfahaniin, Shiraziin, Ahwaziin, Bandar Abbasiin, Tabriziin sekä Iranin eteläisille ja läntisille rajaseuduille. Iranin pohjoiset ja itäiset osat ovat enimmäkseen välttyneet iskuilta.⁵

Iran on käynnistänyt aggressiivisen vastaiskujen kampanjan ampumalla ohjuksia ja lennokkeja Yhdysvaltojen sotilastukikohtiin, useisiin eri kaupunkeihin Lähi-idän arabivaltioissa sekä asutuskeskuksiin Israelissa. Kampanjallaan sekä merenkulun estämisellä Hormuzinsalmella Iran pyrkii luomaan maailmanlaajuisia taloudellista painetta Yhdysvaltoja ja Israelia vastaan. Toisin kuin Yhdysvaltojen ja Israelin kesäkuussa 2025 aloittaman sodan kohdalla, Iran ei ole pyrkinyt tilanteen nopeaan rauhoittamiseen vaan taistelee olemassaolostaan nyt kun kyseessä on Iranin islamistiseen hallintoon kohdistuva eksistentiaalinen uhka. Iranin strategiana sotilaallisesti vahvempia vastustajiaan vastaan on ollut horisontaalinen eskalaatio, jolla Iran pyrkii laajentamaan konfliktin maantieteellistä mittakaavaa ja pitkittämään sen kestoa aiheuttaakseen vastustajille taloudellista ja poliittista painetta sodan lopettamiseksi. Iranin

¹ CSIS 28.2.2026.

² CFR 28.2.2026.

³ The Guardian 1.3.2026.

⁴ NYT 7.3.2026.

⁵ ISW 15.3.2026; BBC 13.3.2026a.

kostoiskut katkaisivat Lähi-idän lentoliikenteen, häiritsivät kansainvälisiä energiamarkkinoita sekä aiheuttivat henkilö- ja omaisuusvahinkoja.⁶

Sodan toisella viikolla painopiste on siirtynyt yhä enemmän Hormuzinsalmelle Iranin estäessä sen kautta tapahtuvaa merenkulkua ja öljykuljetuksia. Yhdysvallat tuhosi 10.3. Hormuzinsalmen miinoittamiseen varustautuneita iranilaisia aluksia, ja Iran on jatkanut hyökkäyksiään kapean salmen ylittämään pyrkiviä laivoja ja öljytankkereita vastaan.⁷ Jatkuessaan kaksi viikkoa sota on edennyt vaiheeseen, jossa vakavampi eskaloituminen voi saada aikaan laajoja alueellisia vaikutuksia sekä maailmanlaajuisen energiakriisin.⁸ Yhdysvallat on indikoinut etsivänsä keinoja lopettaakseen sodan, jonka tavoitteet eivät ole olleet selkeät vaan ovat vaihdelleet mielenosoittajien suojelemisesta ydin- ja ohjusohjelmien lakkauttamiseen sekä laivaston tuhoamiseen.⁹ Israelin uskotaan pyrkivän jatkamaan sotaa Iranin hallinnon mahdollisimman tehokkaaksi heikentämiseksi.¹⁰ Iran on tähän saakka kieltäytynyt neuvotteluista sodan lopettamiseksi.¹¹

2. Sodan vaikutukset siviileihin

Sodan siviilivahinkoja seuraavan Human Rights in Iran -ihmisoikeusjärjestön mukaan Yhdysvaltain ja Israelin iskut ovat kohdistuneet sotilaallisten kohteiden lisäksi myös siviili-infrastruktuuriin ja asuinalueille. Iskuja on raportoitu kaikissa Iranin maakunnissa ja yli 200 kaupungissa.¹² Lähes puolet kaikista iskuista on tehty Teheranissa, jonka jälkeen eniten on isketty Hamadaniin, Itä-Azerbaidzhaniin, Isfahaniin, Farsiin, Hormuzganiin, Khuzestaniin, Alborziin, Kermanshahiin, Kurdistaniin ja Lorestaniin. Järjestön mukaan kahdessa viikossa sodassa on kuollut ainakin 1330 siviiliä ja 1122 sotilasta. Kuolleista 206 on lapsia.¹³ Iranin terveysministeriön mukaan noin 15 000 ihmistä on haavoittunut sodan aikana. Sodassa on vaurioitunut ainakin 20 sairaalaa, 36 koulua ja 98 asuinrakennusta.¹⁴

Sodan toistaiseksi siviileille tuhoisin tapahtuma oli tyttökouluun Minabissa Etelä-Iranissa 28.2. tehty ohjusisku, joka tappoi ainakin 165 ihmistä, jotka olivat valtaosin koulua käyneitä tyttöjä.¹⁵ Mikään taho ei ottanut iskusta vastuuta, mutta todistusaineiston perusteella sen takana oli Yhdysvallat, jonka kohteena oli ollut koulun vieressä sijaitseva vallankumouskaartin meritukikohta.¹⁶ Israel puolestaan iski neljään öljylaitokseen Teheranin ympäristössä, mikä aiheutti valtavia tulipaloja. Kemiallisen palon mukana ilmaan pääsi leviämään haitallisia saasteita, ja palon jälkeisenä päivänä Teheranissa nähtiin terveydelle vaarallista mustaa sadetta.¹⁷ Ilmaiskut ovat myös vahingoittaneet kulttuuriperinnöltään arvokkaita historiallisia kohteita Teheranissa, Isfahanissa ja Lorestanissa.¹⁸

⁶ Foreign Affairs 9.3.2026.

⁷ CFR 11.3.2026; Al-Monitor 11.3.2026.

⁸ Al-Jazeera 12.3.2026.

⁹ Foreign Policy 3.3.2026; International Crisis Group 6.3.2026.

¹⁰ Al-Monitor 10.3.2026.

¹¹ Time 15.3.2026.

¹² HRANA 13.3.2026.

¹³ HRANA 13.3.2026; HRANA 15.3.2026.

¹⁴ HRANA 15.3.2026.

¹⁵ UNHRC 11.3.2026, s. 3.

¹⁶ Time 11.3.2026; Amnesty International 16.3.2026.

¹⁷ BBC 10.3.2026.

¹⁸ NYT 11.3.2026.

Human Rights in Iran -ihmisoikeusjärjestön mukaan turvallisuusjoukot ovat pidättäneet yli 500 ihmistä epäiltynä iskujen kuvaamisesta ja materiaalin jakamisesta ulkomaisille medioille.¹⁹ Iranin tiedusteluviranomaiset ovat varoittaneet kansalaisia entistäkin ankarammista seurauksista mielenosoitusten järjestämisestä sotatilan aikana.²⁰ YK on esittänyt huolensa Iranin vankiloissa ja epävirallisissa pidätyskeskuksissa pidettyjen yli 10 000 vangin olosuhteista. Heistä suurin osa otettiin kiinni tammikuun 2026 mielenosoitusten väkivaltaisen tukahduttamisen yhteydessä. Osalle pidätetyistä on YK:n tietojen mukaan langetettu kiirehdyttäviä kuolemantuomioita. Myös vankien kidutuksesta ja seksuaalisesta väkivallasta on raportoitu.²¹

UNHCR:n alustavan arvion mukaan 12.3. mennessä yli kolme miljoonaa iranilaista oli joutunut siirtymään maan sisäisesti sodan takia. He ovat pääsääntöisesti lähteneet Teheranista ja muista suurista kaupungeista Iranin rauhallisempina pysyneisiin pohjoisosiin ja maaseutualueille.²² Sisäisesti siirtyneet ovat joutuneet tukeutumaan sukulaisiinsa, ystäviinsä ja väliaikaisiin paikallisiin majoitustiloihin. Iranin pohjoisosissa on raportoitu laajan sisäisen siirtolaisuuden aiheuttaneen huomattavia ruoan ja perustarvikkeiden hintojen nousuja.²³ Teheranin kuvataan selvästi hiljentyneen tavallisesta, ja monet kaupungit ovat joutuneet sulkemaan ovensa. Kaupunkiin jääneet asukkaat pysyvät paljon sisätiloissa pommitusten uhan ja turvallisuusjoukkojen partioinnin takia.²⁴

Useat Iranin naapurimaat ovat sulkenet rajansa iranilaisilta sodan käynnistyttyä 28.2.2026. Maltillisia määriä iranilaisia on kuitenkin toistaiseksi päässyt poistumaan Turkin maarajan kautta, jossa Iranista poistujia on UNHCR:n arvion mukaan noin 1300 päivässä. Monet poistuneet usein kuitenkin palaavat takaisin Iraniin korkeiden kustannusten takia tai huolehtimaan maahan jääneestä omaisuudestaan. Armenian rajalla Iranin viranomaisten on raportoitu estäneen maasta poistumista iranilaisilta, niin että rajan yli on päässyt lähinnä kolmansien maiden kansalaisia ja iranilaisia, joilla on Iranin lisäksi toisen maan passi. Turkmenistanin rajalla on toistaiseksi raportoitu vain Pohjois-Iranin turkmeenivähemmistön jäsenten rajanylitysyrittämisistä, jotka on estetty. Iranin lentotila on ollut suljettuna sodan alusta lähtien.²⁵

3. Sodan vaikutukset Iranin poliittiseen tilanteeseen

Iran ilmoitti yhdeksän päivää Ali Khamenein kuoleman jälkeen valinneensa uudeksi korkeimmaksi johtajaksi tämän kovan linjan edustajana pidetyn pojan Mojtaban. Valintaprosessi sodan keskellä oli hämärä ja itse valinta kiistanalainen sen poliittisen ja symbolisen merkityksen takia. Tähän saakka vallan kulisseissa piilossa julkisuudelta isänsä ja vallankumouskaartilaisien tuella vaikuttanut Mojtaba edustaa islamilaisen tasavallan sulkeutuneinta ja turvallisuuskeskeisintä osaa.²⁶ Mojtaban ei katsota nauttivan laajasta institutionaalisesta tai kansan tuesta, minkä perusteella hän pyrkii todennäköisesti turvautumaan entistä enemmän voimankäyttöön valtansa vakiinnuttamiseksi ja vastarinnan

¹⁹ HRANA 16.3.2026.

²⁰ HRANA 13.3.2026.

²¹ UNHRC 11.3.2026, s. 3, 6-7.

²² UNHCR 12.3.2026.

²³ RFE/RL 15.3.2026.

²⁴ NYT 14.3.2026.

²⁵ RFE/RL 15.3.2026.

²⁶ FP 8.3.2026; FP 11.3.2026.

hiljentämiseksi.²⁷ Uusi korkein johtaja ei toistaiseksi ole näyttäytynyt julkisesti tai nauhoittanut puhettaan valintansa jälkeen, mikä on herättänyt kysymyksiä hänen terveydentilastaan.²⁸

Islamilaista hallintoa vastustavien iranilaisten tuki sotilaallisille iskuille oli sodan alussa vahvaa, mutta sodan pitkittyminen ilman merkkejä hallinnon kaatumisesta on lannistanut mielialaa.²⁹ Trumpin hallinnon edustajat lähestyivät sodan käynnistyttyä Irakissa maanpaossa toimivien kurdioppositio puolueiden liittoumaa saadakseen näiltä aseellista tukea Iranin islamilaisen hallinnon kaatamiseen, mikä ei kuitenkaan toistaiseksi ole toteutunut.³⁰ Puolisotilaallisten basij-joukkojen on raportoitu partioivan entistä näkyvämmiin Teheranin ja muiden Iranin suurten kaupunkien kaduilla sodan alkamisen jälkeen.³¹ Vallankumouskaarti ja basij-joukot ylläpitävät tarkastuspisteitä, joilla systemaattisesti tutkitaan ohikulkijoiden autoja.³² Iranin viranomaiset sulkivat kansainvälisen Internet-yhteyden heti sodan alettua 28.2.2026, ja yhteys on ollut katki jo yli kahden viikon ajan sodan alusta lähtien. Internet-yhteyden puuttuminen on vaikeuttanut iranilaisten tiedonsaantia taisteluiden kulusta ja pakoreiteistä ja estänyt yhteydenpidon ulkomailla asuvien sukulaisten ja ystävien kanssa.³³

Iranilaiset eivät ole vielä toipuneet tammikuun 2026 mielenosoitusten tukahduttamisen yhteydessä tapahtuneen tuhansien ihmisten brutaalin tappamisen aiheuttamasta järkytyksestä.³⁴ YK:n mielenosoitusten tapahtumia tutkineen tiedonhankintakomission mukaan mielenosoituksissa kuolleiden ja haavoittuneiden tarkkaa määrää on mahdotonta selvittää Iranin internetsulun ja viranomaisten yhteistyöstä kieltäytymisen takia. On kuitenkin kiistatonta, että kuolleiden ja haavoittuneiden määrä on ollut huomattava.³⁵ Oma selvitystyötään tehnyt ihmisoikeusjärjestö Human Rights in Iran on toistaiseksi pystynyt vahvistamaan noin 7000 ihmisen kuoleman mielenosoituksissa. Lisäksi yli 10 000 tapauksen luotettava selvittäminen oli järjestöllä vielä kesken ennen Yhdysvaltojen ja Israelin hyökkäyksen alkamista.³⁶

Lähteet

Amnesty International 16.3.2026. *USA/Iran: New investigation demands accountability for deadly US strike on school that killed over 100 children.*

<https://www.amnesty.org.uk/latest/usairan-new-investigation-demands-accountability-for-deadly-us-strike-on-school-that-killed-over-100-children/> (käyty 16.3.2026).

BBC (British Broadcasting Corporation)

13.3.2026a. *In maps: 14 days of attacks in Iran and the Middle East.*

<https://www.bbc.com/news/articles/c4g0pnnj8xyo> (käyty 16.3.2026).

13.3.2026b. *Iranians react to new Supreme Leader's first address.*

<https://www.bbc.com/news/articles/czj1z0enk70o> (käyty 16.3.2026).

²⁷ New Lines Institute 9.3.2026.

²⁸ Al-Monitor 14.3.2026; BBC 13.3.2026b.

²⁹ BBC 12.3.2026.

³⁰ Al-Monitor 3.3.2026.

³¹ BBC 12.3.2026.

³² Al-Monitor 7.3.2026.

³³ UNHRC 11.3.2026, s. 3.

³⁴ Maatietopalvelu 26.1.2026.

³⁵ UNHRC 12.3.2026, s. 4-6.

³⁶ HRANA 13.2.2026.

12.3.2026. 'What if we're left with ruins?': Doubts creep in for Iranians who supported war. <https://www.bbc.com/news/articles/c3094g50rnvo> (käyty 16.3.2026).

10.3.2026. Why air strikes on Tehran oil facilities are causing black rain. <https://www.bbc.com/news/articles/cqxd1nv3re2o> (käyty 16.3.2026).

CFR (Council on Foreign Relations)

11.3.2026. Iran War's Maritime Front Heats Up. <https://www.cfr.org/articles/iran-wars-maritime-front-heats-up> (käyty 16.3.2026).

28.2.2026. Gauging the Impact of Massive U.S.-Israeli Strikes on Iran. <https://www.cfr.org/articles/gauging-the-impact-of-massive-u-s-israeli-strikes-on-iran> (käyty 16.3.2026).

CSIS (Center for Strategic & International Studies) 28.2.2026. Operation Epic Fury and the Remnants of Iran's Nuclear Program. <https://www.csis.org/analysis/operation-epic-fury-and-remnants-irans-nuclear-program> (käyty 16.3.2026).

Foreign Affairs

12.3.2026. The Dangers of a Weak Iran. <https://www.foreignaffairs.com/middle-east/dangers-weak-iran> (käyty 16.3.2026).

9.3.2026. Why Escalation Favors Iran. <https://www.foreignaffairs.com/iran/why-escalation-favors-iran> (käyty 16.3.2026).

FP (Foreign Policy)

11.3.2026. Mojtaba's Selection Is a Sign of Political Exhaustion. <https://foreignpolicy.com/2026/03/11/ayatollah-mojtaba-khamenei-iran-war-supreme-leader/> (käyty 16.3.2026).

8.3.2026. Iran Signals Defiance by Naming Khamenei's Son as Supreme Leader. <https://foreignpolicy.com/2026/03/08/iran-signals-defiance-by-naming-khameneis-son-as-new-supreme-leader/> (käyty 16.3.2026).

3.3.2026. The Trump Administration's Iran War Justifications Keep Changing. <https://foreignpolicy.com/2026/03/03/trump-conflicting-justifications-iran-war-rubio-israel/> (käyty 16.3.2026).

The Guardian 1.3.2026. Iran state media confirms killing of Ayatollah Ali Khamenei after US-Israeli missile strikes. <https://www.theguardian.com/us-news/2026/feb/28/khamenei-likely-killed-us-israel-iran-strikes> (käyty 16.3.2026).

HRANA (Human Rights Activists News Agency)

16.3.2026. Over 500 People Arrested for Sending Information to Media Outlets About the War. <https://www.en-hrana.org/over-500-people-arrested-for-sending-information-to-media-outlets-about-the-war/> (käyty 16.3.2026).

15.3.2026. Day 16 of the U.S.-Israeli War on Iran: Over 450 Attacks Recorded. <https://www.en-hrana.org/day-16-of-the-u-s-israeli-war-on-iran-over-450-attacks-recorded/> (käyty 16.3.2026).

13.3.2026. Statistical Overview as the Second Week of War in Iran Concludes: Nearly 6,000 Attacks Recorded Nationwide. <https://www.en-hrana.org/statistical-overview->

[as-the-second-week-of-war-in-iran-concludes-nearly-6000-attacks-recorded-nationwide/](#) (käyty 16.3.2026).

13.2.2026. Day 48 of the Protests: Ongoing Arrests, UN Warning, and Rising Number of Forced Confessions. <https://www.en-hrana.org/day-48-of-the-protests-ongoing-arrests-un-warning-and-rising-number-of-forced-confessions/> (käyty 16.3.2026).

International Crisis Group 6.3.2026. A Sprawling Middle East War Explodes. <https://www.crisisgroup.org/cmt/middle-east-north-africa/iran-israel-palestine-united-states/sprawling-middle-east-war-explodes> (käyty 16.3.2026).

ISW (Institute for the Study of War) 15.3.2026. The War in Iran: Operational Progress, but Challenges Remain. <https://understandingwar.org/research/middle-east/the-war-in-iran-operational-progress-but-challenges-remain/> (käyty 16.3.2026).

Al-Jazeera 12.3.2026. Analysis: The War on Iran is at a crossroads. <https://www.aljazeera.com/news/2026/3/12/analysis-the-war-on-iran-is-at-a-crossroads> (käyty 16.3.2026).

Maatietopalvelu 26.1.2026. Iranin mielenosoitukset ja niiden jälkeinen tilanne tammikuussa 2026. <https://maatieto.migri.fi/file/download/?type=content&contentId=88cad63a-5faa-4f26-b6ad-d1d12a2df438&inline=true&lang=fi&u=7e2a54c7-e239-453b-a8c3-cfd3a7e5f5c5&e=1773656695&h=4f5OdaKQ%2FZ55bWeT6dxQTe6FZGc%3D> (käyty 16.3.2026).

Al-Monitor

14.3.2026. How Iran's IRGC is charting war course beyond Khamenei's heir. <https://www.al-monitor.com/originals/2026/03/how-irans-irgc-charting-war-course-beyond-khameneis-heir> (käyty 16.3.2026).

11.3.2026. Mideast war transforms Strait of Hormuz into critical front line. <https://www.al-monitor.com/originals/2026/03/mideast-war-transforms-strait-hormuz-critical-front-line> (käyty 16.3.2026).

10.3.2026. Running out of time: Israel escalates Iran strikes as Trump weighs 'elegant exit'. <https://www.al-monitor.com/originals/2026/03/running-out-time-israel-escalates-iran-strikes-trump-weighs-elegant-exit> (käyty 16.3.2026).

7.3.2026. Iran's other battle: The regime's wartime fight for control at home. <https://www.al-monitor.com/originals/2026/03/irans-other-battle-regimes-wartime-fight-control-home> (käyty 16.3.2026).

3.3.2026. Kurds see opening yet remain wary as Trump seeks help to oust Iran regime. <https://www.al-monitor.com/originals/2026/03/kurds-see-opening-yet-remain-wary-trump-seeks-help-oust-iran-regime> (käyty 16.3.2026).

New Lines Institute 9.3.2026. Real-Time Analysis: Supreme Leader Choice Shows Regime Losing Coherence. <https://newlinesinstitute.org/middle-east-center/real-time-analysis-supreme-leader-choice-shows-regime-losing-coherence/> (käyty 16.3.2026).

NYT (The New York Times)

14.3.2026. Tehran Seems Largely Empty, as Many Flee and Others Weary of the Fighting. <https://www.nytimes.com/2026/03/14/world/middleeast/tehran-empty-iran-strikes.html> (käyty 16.3.2026).

10.3.2026. *Strikes on Iran Damage Cultural Heritage Sites, Infuriating Iranians.* <https://www.nytimes.com/2026/03/11/world/middleeast/iran-heritage-sites-damaged.html> (käyty 16.3.2026).

7.3.2026. *In War's First Week, a Punishing Military Campaign With No Coherent Endgame.* <https://www.nytimes.com/2026/03/07/us/politics/iran-war-first-week.html> (käyty 16.3.2026).

RFE/RL (Radio Free Europe / Radio Liberty) 15.3.2026. *Fears Of Iranian Refugee Influx Grow In Central Asia As War Intensifies.* <https://www.rferl.org/a/iranian-refugee-influx-central-asia-us-iran/33707155.html> (käyty 16.3.2026).

Time

15.3.2026. *Iran's Foreign Minister Denies Seeking Ceasefire, Sees 'No Reason' to Talk to the U.S.* <https://time.com/article/2026/03/15/iran-Abbas-Araghchi-ceasefire-trump/> (käyty 16.3.2026).

11.3.2026. *More Than 100 Schoolchildren Were Killed in Iran. Evidence Points to a U.S. Missile Strike.* <https://time.com/article/2026/03/11/iran-school-strike-minab-tomahawk/> (käyty 16.3.2026).

UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees) 12.3.2026. *UNHCR: Up to 3.2 million Iranians temporarily displaced in Iran as conflict intensifies.* <https://www.unhcr.org/news/press-releases/unhcr-3-2-million-iranians-temporarily-displaced-iran-conflict-intensifies> (käyty 16.3.2026).

UNHRC (United Nations Human Rights Council) 10.3.2026. *Report of the independent international fact-finding mission on the Islamic Republic of Iran. A/HRC/61/60.* <https://www.ohchr.org/sites/default/files/2026-03/a-hrc-61-60-auv.pdf> (käyty 16.3.2026).